

Aluehallintovirasto

Liite 2: Toteuttamissuunnitelma vuosil- le 2014-2015

**Maistraattien sähköisen asiointin strategia
2012–2015**

**MAISTRAATTIEN OHJAUS- JA KEHITTÄMIS-
YKSIKKÖ**

11/2013

Itä-Suomen aluehallintoviraston julkaisuja

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Maistraattien ohjaus- ja kehittämissyksikkö

Liite 2: Toteuttamissuunnitelma vuosille 2014-2015

Kuopio 2013

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	5
2.	Toteuttamissuunnitelma	5
1.1.	Sähköinen asiointi, asianhallinta ja arkistointi (MERP-hanke)	5
1.2.	Perhelehtien ja muiden vanhojen siviilirekisterikirjojen digitointi	8
1.3.	Etäpalvelun käyttöönotto maistraateissa	8
1.4.	Johdon tietojärjestelmä	8
1.5.	Maistraattien kokonaisarkkitehtuuri	9

1. Johdanto

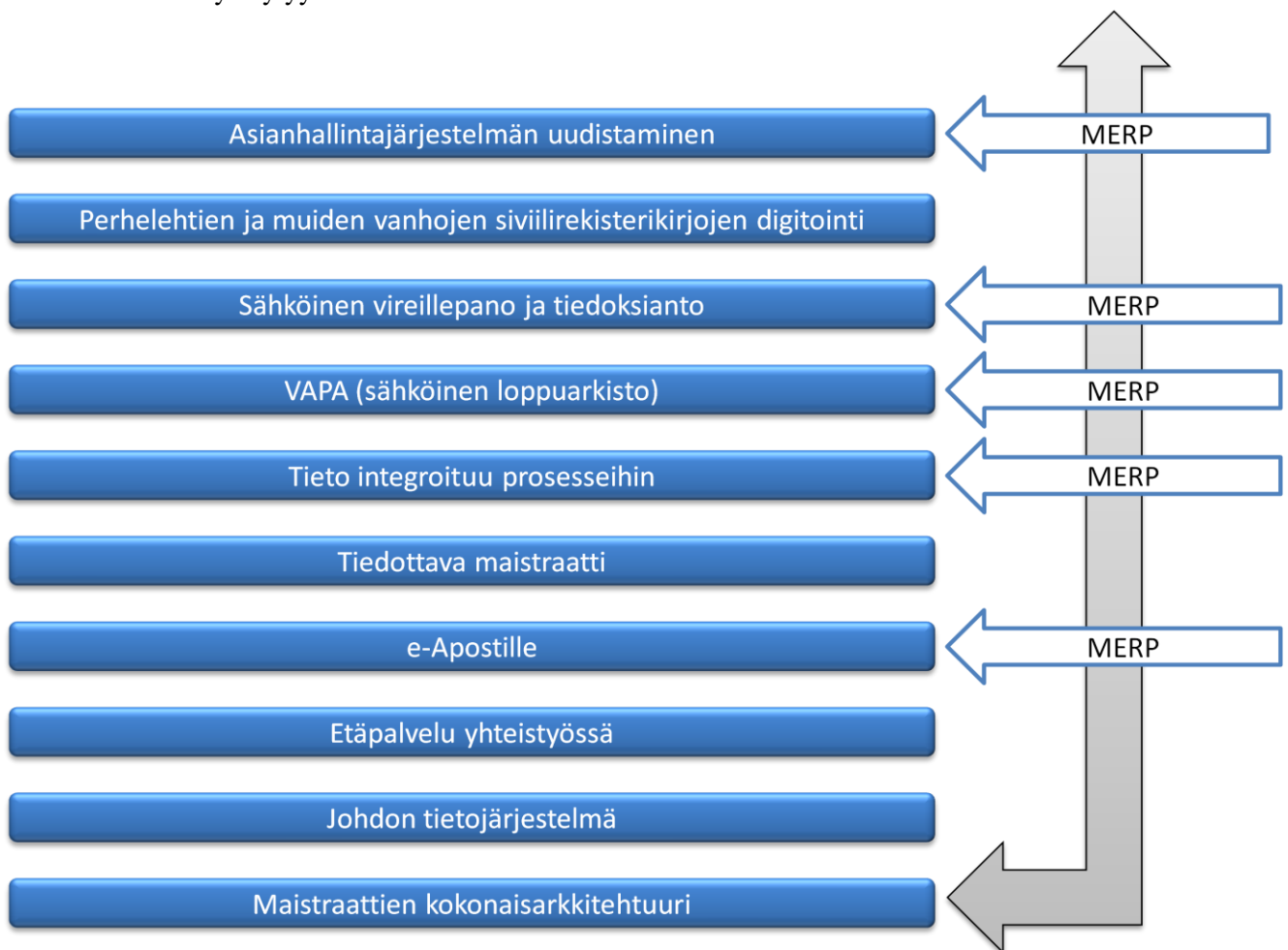
Tämän dokumentin tarkoituksena on täsmentää maistraattien sähköisen asioinnin strategian 2012-2015 toteuttamissuunnitelmaa vuosille 2014-2015. Suunnitelmassa tullaan huomioimaan mahdolliset ajanjaksolla tapahtuvat muutokset maistraattien toimintaympäristössä.

2. Toteuttamissuunnitelma

1.1. Sähköinen asiointi, asianhallinta ja arkistointi (MERP-hanke)

MERP-hankkeen tarkoituksena on luoda sähköisen asioinnin, asianhallinnan ja arkistoinnin ympäristö, jolla saavutetaan maistraateille asetetut tuloksellisuus- ja vaikuttavuushyödyt. Tavoitteena on, että hankkeessa rakennettu palvelu toteuttaa sähköisen asioinnin strategian asettamat vaatimukset palvelutuotannon kehittämiseksi. MERP tulee toimimaan operatiivisena sähköistä asiointia tukevana palveluna, jolla on merkittävä rooli maistraattien toiminnan tukemisessa ja asiankäsittelyn tehostamisessa.

MERP-hanke pitää sisällään suurimman osan maistraattien sähköisen asioinnin strategian 2012-2015 hankkeista. Lisäksi hanke kytkeytyy maistraattien kokonaisarkkitehtuuriin:

MERP-hankkeessa toteutettavien palveluiden päätavoitteet:

- Palvelu yhdessä sähköisen asiointiympäristön kanssa tarjoaa maistraatin asiakkaille mahdollisuuden sujuvaan sähköiseen asiointiin.
- Palvelu tarjoaa käyttäjille työkalun sujuvaan ja tehokkaaseen sähköiseen asiankäsittelyyn.
- Palvelu mahdollistaa, että kaikki asiankäsittelyyn liittyvät välivaiheet (mm. lisäselvityspyynnöt, täydennykset, lausuntopyynnöt, lausunnot, kuulemiset) voidaan toteuttaa sähköisesti.
- Palvelussa on huomioitava, että edelleen osa asiakaspalvelusta tapahtuu paikan päällä asiakaspalvelussa. Lisäksi asiakas voi saattaa asian vireille myös paperilomakkeilla.
- Palvelu on muuntautumiskykyinen.
- Palvelu toteuttaa maistraattien toiminnalliset tarpeet.

MERP-hankkeen lähtökohtana on palvelua varten vuonna 2012 toteutettu vaatimusmäärittely. Vaatimusmäärittelyn ja hankkeen esiselvityksen pohjalta käytyjen keskustelujen perusteella valtiovarainministeriö on linjannut, että MERP-hankkeessa tullaan käyttämään AHTin SPA-hankkeessa toteutettuja ratkaisuja, joita ovat mm. USPA-asianhallinnan komponentti sekä sähköinen asiointiympäristö.

Aikataulun mukaan MERP-hankkeessa toteutettavat palvelut ovat käyttöönotettavissa viimeistään vuoden 2015 aikana. Kuvassa 1 on esiteltynä hankkeen tiekartta. Hanke koostuu erilaisista projekteista:

- Arkkitehtuuri
 - o Tämän toteutusprojektin kohteena, hankesuunnitelman tarkentamisen lisäksi, oli arkkitehtuurisuunnitelman/selvityksen toteuttaminen. Projektissa koottiin sekä dokumentoitiin MERP-hanketta ja siinä toteutettavaa palvelua varten yleinen arkkitehtuuri AHTin palveluiden osalta (mm. USPA). Arkkitehtuurin tavoitteena oli jakaa tuleva toteutustyö teknisesti järkeviin kokonaisuuksiin.
 - o Projekti toteutettiin keväällä 2013.
- Pilottiympäristö
 - o Pilottiympäristön projektissa toteutettiin maistraateille oma sähköisen asioinnin ja asianhallinnan ympäristö. Ympäristö toimii kehitys- ja testausalustana muissa toteutusprojekteissa tuotetuille palveluille.
 - o Projekti ajoittui syksyille 2013.
- USPA 2.0
 - o USPA on AHTin rakentama asianhallinnan komponentti aluehallinnon toimijoiden käyttöön. Maistraattien USPA 2.0 -projektissa kehitetään sähköisen asioinnin ja asianhallinnan komponentteja maistraattien vaatimusten mukaisesti.
 - o Projekti valmistuu kesällä/syksyllä 2014.
- Holhoustoimen edunvalvontapalvelut
 - o Maistraatit toimivat toimialueillaan holhoustoimesta annetun lain (442 /1999) mukaisina holhousviranomaisina. Tehtävänä on huolehtia siitä, että henkilö, joka ei itse pysty hoitamaan taloudellisia asioitaan voi saada edunvalvojan. Maistraattien holhoustoimen edunvalvontapalveluihin kuuluu myös edunvalvojien toiminnan valvonta. Maistraatit ylläpitävät valtakunnallista holhousasioiden rekisteriä ja antavat siitä otteita.
 - o Tämä projekti sisältää toteutuksen holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestelmäkokonaisuudelle (mm. asianhallinta, liittymät, tiedonohjausjärjestelmä, konversio). Projekti valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä.

- Henkilö-, perhe- ja perintöoikeudelliset palvelut
 - o Maistraatit ylläpitävät yhdessä Väestörekisterikeskuksen kanssa valtakunnallista väestötietojärjestelmää, joka sisältää tietoja henkilöistä, rakennuksista, huoneistoista ja kiinteistöistä. Maistraattien henkilöoikeudellisten palvelujen avulla ylläpidetään väestötietojärjestelmän tietoja. Maistraatit käsittelevät henkilötietoihin liittyviä ilmoituksia ja hakemuksia sekä rekisteröivät henkilötietoja väestötietojärjestelmään. Väestötietojärjestelmään rekisteröidään esimerkiksi lapsen syntymä ja nimet, ulkomaalaiset, nimenmuutokset, siviilisäädyn muutokset, osoitteen muutokset, kuolintiedot ja muut henkilötietomuutokset. Maistraatit tarjoavat myös perhe- ja perintöoikeudellisia palveluita. Palveluihin kuuluvat muun muassa perukirjan osakastietojen vahvistamiset, isyyden tunnustamisen vahvistamiset ja avioehtosopimusten, osituskirjojen ja lahjailmoitusten rekisteröinnit.
 - o Tämän toteutusprojektin tarkoituksena on rakentaa henkilö-, perhe- ja perintöoikeudellisten palveluiden järjestelmäkokonaisuus (mm. asianhallinta, liittymät, tiedonohjausjärjestelmä, avo-liittoasioiden rekisteri). Projekti valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä.
- Yhteisöoikeudelliset palvelut, todistajapalvelut sekä vihkiminen ja parisuhteen rekisteröinti
 - o Maistraatit toimivat kauppa- ja yhdistysrekisterien paikallisviranomaisina. Yhteisöoikeudellisiin palveluihin kuuluvat asunto-osakeyhtiöiden perustamis- ja muutosilmoitusten rekisteröinti sekä muiden yhtiömuotojen ja yhdistysten ilmoitusten vastaanotto. Lisäksi maistraattien vihkijät suorittavat siviilivihkimisiä ja parisuhteen rekisteröintejä. Maistraattien toimivaltaan kuuluu myös vihkimisoikeuden myöntäminen. Maistraatit antavat myös todistajapalveluina julkisen notaarin- ja kaupanvahvistajapalveluja. Julkisten notaarien tehtäviin kuuluvat muun muassa allekirjoitusten ja asiakirjajäljennösten oikeaksi todistaminen. Maistraateista saa myös apostille-todistuksia, joilla laillistetaan ulkomaille meneviä asiakirjoja.
 - o Tämän toteutusprojektin tarkoituksena on toteuttaa tarvittava järjestelmäkokonaisuus kyseisiä palveluita varten (mm. asianhallinta, tiedonohjausjärjestelmä, liittymät, eApostille, eRekisteri). Projekti valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä.
- Sähköinen asiointi
 - o Maistraattien sähköisen asioinnin kehittämisessä tavoitteena on toteuttaa dynaaminen palvelukanava, jota kautta asiakas voi helposti, nopeasti ja vaivattomasti asioida maistraatin kanssa. Asiointi on kytketty osaksi maistraateissa tapahtuvaa sähköistä asianhallintaa ja arkistointia, jolloin kaikki asiointiin liittyvä toiminta voidaan suorittaa sähköisesti ilman manuaalisesti tapahtuvaa toimintaa. Palvelu kehittää maistraattien palvelutuotantoa tarjoamalla maistraattien palvelut asiakkaiden saataville paikkariippumattomasti 24/7. Lisäksi sähköisen asiointiympäristön tarkoituksena on toimia työkaluna asiakkaan ja maistraatin välillä tapahtuvaan asiointiin. Asiakas voi mm. toimittaa asiansa vireille asiointiympäristön kautta, saada tietoa asiansa käsittelytilasta sekä lopuksi maistraatti voi toimittaa asian tiedoksiannon asiakkaalle asiointiympäristöön. Ympäristö tarjoaa myös tietoa maistraatin palveluista sekä mahdollistaa etäpalvelun tuottamisen.
 - o Tässä toteutusprojektissa toteutetaan sähköinen palvelukanava maistraattien sähköistä asiointia varten. Projekti valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä.
- Käyttöönotto
 - o MERP-hankkeen toteuttamat palvelut otetaan käyttöön vaiheittain. Käyttöönotto aloitetaan sellaisilla tehtävillä, joita nykyisessä maistraattien MAISA-asianhallintajärjestelmässä ei ole (esim. ulkomaalaisten rekisteröinti ja kuolleeksi julistaminen).
 - o Käyttöönotto aloitetaan kesällä/syksyllä 2014, lopullinen käyttöönotto vuoden 2015 aikana.

1.2. Perhelehtien ja muiden vanhojen siviilirekisterikirjojen digitointi

Maistraattien perhelehtien digitoitinhankkeen tehtävänä on määritellä, suunnitella, kilpailuttaa, toteuttaa ja käyttöönottaa perhelehtien digitointi maistraateissa sekä suunnitella tarvittava tietopalvelu.

Maistraattien paperimuotoisten perhelehtien ja henkilöluetteloiden digitointi käynnistyi Kansallisarkistossa vuonna 2012. Vuoden 2013 loppuun mennessä on digitoitu noin 2 miljoonaa maistraattien dokumenttia. Vuoden 2014 aikana jatketaan maistraattien digijärjestelmän käyttöönottoa portaittain. Digijärjestelmä sisältää digitoitujen aineistojen arkiston, jota maistraattien työntekijät käyttävät mm. sukuselvitysten laatimisessa. Kun perusaineisto on digitaalisessa muodossa, digitoidaan Helsingin maistraatin uskonnollisten yhdyskuntien jäsenluettelot vuoden 2014 aikana. Hanke päättyy vuoden 2014 lopussa.

1.3. Etäpalvelun käyttöönotto maistraateissa

Etäpalveluilla tarkoitetaan sähköisiä palveluita, joissa kansalainen on suorassa vuorovaikutteisessa yhteydessä palvelua tarjoavan henkilön kanssa ilman, että ollaan samassa fyysisessä tilassa. Vuorovaikutteisuus voi syntyä videolla, puhelimella, pikaviesteinä tai samaa dokumenttia käsittelemällä yhteisen netti-istunnon aikana. (www.vm.fi)

Etäpalveluhankkeen tavoitteena on mahdollistaa kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille paikkariippumaton, asiakaslähtöinen ja kustannustehokas asiointikanava koko julkiseen hallintoon. Tavoitteena on etäpalvelun laaja käyttöönotto yhteispalvelupisteissä vuoden 2014 aikana siten, että vuoden 2015 loppuun mennessä on saavutettu valtakunnallinen kattavuus. Kotikäytön käyttöönoton aikataulut ovat sidoksissa eri palvelutuottajien omiin sähköisten palveluiden toteutussuunnitelmiin, jolloin todennäköinen kotikäytön käyttöönotto tapahtuu palvelutuottajittain alkaen pilotoinneilla vuoden 2014 aikana. Tavoitteena on laajamuotoinen käyttöönotto vuoden 2015 loppuun mennessä. (www.vm.fi)

Etäpalvelun käyttöönottoa maistraattien osalta jatketaan valtiovarainministeriön etäpalveluhankkeen mukaisesti. Etäpalveluiden valtakunnallinen käyttöönotto pyritään toteuttamaan vuoden 2015 loppuun mennessä.

1.4. Johdon tietojärjestelmä

Johdon tietojärjestelmä kuuluu maistraattien strategiaan hankkeisiin. Johdon tietojärjestelmä on väline, jolla analysoidaan koottua numeerista tietoa maistraattien asianhallinnasta, sähköisestä asioinnista, substanssisovelluksista sekä talous- ja henkilöstöhallinnon Kieku-järjestelmästä, joka otettiin käyttöön maistraateissa 1.10.2013. Johdon tietojärjestelmä auttaa organisaation johtoa tuottamalla yhteenvetoja, standardoituja, säännöllisiä ja toistuvia raportteja. Raportteja käytetään pääasiassa organisaation toiminnan kontrollointiin. Johdon tietojärjestelmä tukee järjestelmällisiä, selvärakenteisia päätöksiä johdon eri tasoilla.

Vuoden 2014 aikana hankkeessa toteutetaan ennakkoselvitys. Hankkeen toimeenpanoa suunnitellaan vuosille 2015-2016.

1.5. Maistraattien kokonaisarkkitehtuuri

Vuonna 2011 julkaistun tietohallintolain (Laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta 10.6.2011/634) tarkoituksena on tehostaa julkisen hallinnon toimintaa sekä parantaa julkisia palveluja ja niiden saatavuutta. Laki painottuu julkisen hallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuuden lisäämiseen. Tämän toteutumiseksi laki edellyttää julkisen hallinnon viranomaisten käyttävän yhtenäistä kokonaisarkkitehtuuria sekä yhteisiä palveluita:

- Viranomaisen tulee suunnitella ja kuvata tietohallintonsa julkisen hallinnon tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurin mukaisesti
- Viranomaisen on noudatettava tietojärjestelmien yhteentoimivuuden mahdollistamiseksi julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuria ja sen edellyttämiä yhteentoimivuuden kuvauksia ja määrittämiä sääntöjä sekä toimialakohtaisia kuvauksia ja määrittämiä, joiden sisältö määritellään asetuksissa
- Viranomaisen on otettava käyttöön sellaisia sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalveluja, jotka luovat edellytykset yhteentoimivuudelle

Maistraattien kokonaisarkkitehtuurin ensimmäinen versio julkaistiin vuoden 2012 lopussa. Vuoden 2013 aikana kokonaisarkkitehtuurityötä on jatkettu mm. kypsyystasoarvioinnilla, arkkitehtuurin kehittämissuunnitelman laatimisella sekä version 2.0 valmistelulla. Uusi versio julkaistaan vuoden 2013 lopussa. Vuosien 2014-2015 aikana maistraattien kokonaisarkkitehtuurityö organisoidaan uudestaan sekä kytetään prosessien kehittämiseen. Lisäksi maistraateille järjestetään koulutusta aiheesta.